

PEST-ACTIE-PLAN BASISSCHOOL KILIAAN

Up date : juni 2012

Inleiding

In het opvoedings- en pedagogisch project stelt de school zich als doel bijzondere aandacht te schenken aan de zwakkeren in onze maatschappij. De bekommernis geldt niet alleen voor kinderen met leerproblemen of niet enkel voor leerlingen die verrijkings- of verdiepingsleerstof aangereikt krijgen of leerlingen die remediëringsleerstof aangeboden krijgen, maar geldt ook op andere domeinen : op sportief vlak, in de motorische ontwikkeling, op sociaal-emotioneel vlak, ...

Ook zij, die regelmatig gepest worden, verdienen onze aandacht. Leerlingen die soms het slachtoffer zijn van pestgedrag willen we een helpende hand en een luisterend oor bieden. We dulden op onze school geen pestgedrag, we gaan hier voor een absolute nultolerantie en we willen hier als team hard aan werken.

Ons doel ? Een pestvrije school waar elke leerling elke dag weer met plezier naar toe komt !

Specifieke schoolacties van de vorige schooljaren ?

2010-2011 : schoolvoorstelling "school zonder pesten" + projectweek "pestvrije school".

(Hier nam de ganse school aan deel)

2011-2012 : schoolvoorstelling "Victor en de goed-gevoel-machine" (van school zonder pesten)

les gegeven door Child Focus / microsoft voor 3de graad, dit rond cyberpesten.

les gegeven door CLB (veilig internet, chatten, pesten, ...), deelname aan de Ketnet-move tegen pesten.

Specifieke schoolacties voor de toekomst ?

Alle refferregels, speelplaatsregels, gespreksregels en beleefdheidsregels werden bijgestuurd, gewijzigd en geoptimaliseerd in juni 2012. De implementatie én toepassing van deze regels wordt één van de belangrijkste actiepunten voor volgend schooljaar.

Er werd ook al een schoolvoorstelling bij "school zonder pesten" geboekt (voor okt 2012)

De school wil ook het sport- en spelmateriaal voor de speelplaats uitbreiden zodat de leerlingen nog meer zaken hebben om mee te spelen.

De leerlingen zullen in september ook een nieuw "anti-pest-ventje" mogen ontwerpen.
(dit ventje stelt maandelijks de beleefdheidsregels voor)

(acties zijn steeds extra's, los van de dagelijkse zaken zoals de praatjuf en andere losse projecten.

Wat is plagen ? Wat is pesten?

Je hebt plagen, ruzie maken en pesten. Het verschil daartussen is groot.

Plagen:

Kinderen die elkaar plagen, kunnen elkaar aan. Nu eens plaagt de één, dan weer de ander. Dit is niet altijd leuk. Een geplaagd kind kan terugplagen. Na een tijdje maken ze het samen weer goed.

Plagen is onschuldig en ongepland, plagen is maar tijdelijk en gebeurt tussen gelijken, Plagen is te verdragen en vaak één tegen één.

Plagen doet iedereen wel eens, je kunt elkaar soms plagen voor het plezier. Dat kan soms verkeerd vallen, maar echt verschrikkelijk is plagen niet. Je hebt zelfs leuke en vriendelijk plagerijen. Je moet ermee kunnen omgaan dat je af en toe geplaagd wordt.

Bij plagen is er een wisselend slachtoffer, het is ook vlug vergeten.

Pesten:

Als er gepest wordt, is het ene kind altijd sterker dan het andere. Ofwel heeft de pester grotere spierballen of een grotere mond of meer invloed.

Pesten gebeurt nooit zomaar een keertje. Een kind dat gepest wordt, is steeds het mikpunt. Bij pesten blijf je elke dag opnieuw bang, triestig of kwaad. Daarom is pesten nooit leuk. Pesten is altijd gemeen. Pesten is ook doelbewust en gepland. Het gebeurt met het doel iemand te kwetsen.

Pesten is dat één kind of meerdere dezelfde kinderen elke keer opnieuw : bewust pijn doen, iemand uitmaken, uitsluiten, achtervolgen, dwingen dingen te doen die je niet wil, dwingen om dingen te geven, dingen van iemand wegnemen, verstoppen, vernielen, ervoor zorgen dat niemand met je mag meespelen, enz..

Ruzie maken:

Ruzie maken mag... hoe raar dit ook klinkt. Het helpt kinderen om sociale vaardigheden te ontwikkelen. Hoe ga je om met agressie, hoe onderhandel je, wanneer ga je te ver ?

Terwijl ze ruzie maken, zoeken kinderen immers hun positie in de samenleving en geven ze zin aan hun leven. Kinderen worden alleen maar sterker als ze het zelf kunnen oplossen. Er moet dus een zone blijven waarbinnen ze kunnen plagen en ruzie maken.

Waar en wanneer wordt vooral gepest ?

Pesten komt vooral voor op momenten dat de klasgroep ontsnapt aan het toezicht van de volwassenen : tijdens de speeltijd, in de gangen, op uitstappen, op weg naar school en op weg naar huis...

Hoe gebeurt pesten ?

Verbaal

Spotten, uitschelden, afdreigen, roddelen, leugens verspreiden, vernederen... Woorden laten immers geen bewijzen na en zijn makkelijk te gebruiken.

Fysiek

Slaan, schoppen, vechten, duwen, krabben...

Materieel

Bezittingen stelen of vernielen, iets doen verdwijnen, met iets gooien...

Uitsluiten en negeren

Niet laten meespelen, niet antwoorden, doen alsof iemand lucht is...

Steaming

Een groep kinderen die een individu afdreigen, vernederen of intimideren totdat hij geld of een voorwerp afgeeft.

Cyberpesten

Pesten via nieuwe media zoals internet, sms en e-mails. De anonimiteit van het cyberpesten laat zich verleiden tot grove beledigingen en vaak zware dreigementen. Het opereert tot ver buiten de schoolpoorten, tot in de veilige huiskamer toe. Dit is voor de school veel moeilijker om op te volgen, hier moeten we samen werken met onze ouders.

Beeld van de betrokkenen

Mogelijke kenmerken van het slachtoffer of de gepeste :

is meestal fysiek zwakker

is introverter

is minder zelfverzekerd

is geneigd zich gediensstig te gedragen

is verbaal wat zwakker

heeft een uiterlijk kenmerk dat aanleiding tot pestgedrag kan geven

vertoont soms ook provocerend gedrag

zoekt soms de veiligheid van de leerkracht op

...

Mogelijke kenmerken van de pester

wil stoer doen en imponeren

is fysiek vaak sterker dan het slachtoffer

wil overheersen en zichzelf bewijzen

is impulsief en reageert agressief

heeft een 'hoge dunk' van zichzelf

omringt zich met meelopers die zorgen voor zijn / haar aanzien

is eerder gevreesd dan geliefd in de groep

...

Mogelijke kenmerken van meelopers

pest mee om bij de griep te horen en zo ontstaat een pestklik

doet mee uit angst zelf slachtoffer te worden

steunt soms in persoonlijke contacten het slachtoffer, maar zwijgt in grote groep

...

Mogelijke kenmerken van toeschouwers

reageert onverschillig of reageert niet

steunt de pester(s) niet, maar helpt ook het slachtoffer niet

...

Om een pestprobleem snel te herkennen en in te kunnen schatten, dienen de leerkrachten alert te zijn voor een aantal signalen.

Identificatie van slachtoffers en pester

Mogelijke signalen van slachtoffers

Ze lijken niet echt vrienden te hebben.
Ze worden vaak als laatste gekozen.
Ze geven een onzekere indruk.
Ze zien er ongelukkig uit.
Ze worden vaak uitgelachen.
Hun bezittingen worden beschadigd.
Ze komen niet graag naar school.
...

Mogelijke signalen van pestkoppen

Ze proberen te overheersen in allerlei situaties.
Ze zijn vaak tegendraads.
Ze aanvaarden geen tegenwerking.
Ze doen heimelijk.
Ze spotten, lachen iemand uit.
Ze intimideren.
Ze maken dingen stuk.
Ze roddelen.
Ze sluiten iemand uit.
...

Mogelijke gevolgen van het pesten

Dit is een zeer belangrijk onderdeel in heel ons pestactieplan. Als we goed beseffen wat pesten allemaal teweeg kan brengen, dan gaan we er ook zeker onze ogen niet voor sluiten. Integendeel, we zullen er alles aan doen om dit een halt toe te roepen.

Het slachtoffer kan:

vaak een negatief beeld krijgen van zichzelf en zich onzeker gedragen overdreven voorzichtig worden in zijn doen en laten
zich eenzaam voelen en in de steek gelaten
een plotselinge of geleidelijke verslechtering tonen in de schoolresultaten
zich terugtrekken en geïsoleerd geraken
concentratiestoornissen ontwikkelen
niet meer durven opkomen voor zichzelf
iedereen gaan wantrouwen
geen initiatief meer durven nemen
spanningen op lichamelijk vlak gaan uiten: buikpijn, braakneigingen, diarree...
in het ergste geval depressief worden en later zelfmoordneigingen vertonen
...

De pester kan:

op lange termijn geen echte vrienden meer overhouden
zich vastwerken in de pestrol en ondanks een positieve verandering in zijn gedrag vanuit zijn verleden als pester de grootste moeilijkheden ondervinden om een

andere rol aan te nemen
op latere leeftijd in botsing komen met de maatschappij (crimineel gedrag,
ontslag...)
moeite blijven ondervinden voor een goede omgang met anderen ...

De gevolgen voor beide partijen zijn dus niet te onderschatten. Uiteindelijk
gaat iedereen zelfs lijden onder de pesterijen, omdat ze de groepsgeest
bederven.

Waarom geloven wij als school in een uitgewerkt pest-actie-plan ?

Kinderen durven vaak niet de stap te zetten naar volwassenen om te zeggen dat ze gepest
worden.

Veel voorkomende drempels zijn :

Ze schamen zich voor wat ze overkomt.

Ze zijn bang dat ze niet geloofd zullen worden.

Ze vrezen nog ergere pesterijen uit wraak.

Ze denken dat ze zelf de schuld zullen krijgen.

Ze kunnen moeilijk inschatten welke handelingen of uitspraken accepteerbaar zijn.

Bij vermoeden van pesten dienen wij als leerkracht onze aandacht te verhogen, nog beter te
observeren. Vaak wordt niet alles verteld. Dan rijst de vraag hoe we het best tot een oplossing
komen. Duidelijke afspraken op de school zijn nodig. Een uniforme aanpak geeft de beste
resultaten.

Vooral om deze reden maakte de school beleefdheidsregels, refterregels, klasregels en
speelplaatsregels. (zie bijlagen achteraan)

Door deze Kiliaan-leefregels (dikwijls samen met Slimmeke Slim) te herhalen, ze goed op te
volgen en ze allen na te leven zijn we er zeker van dat we al een aantal zaken preventief in de
kiem kunnen smoren. Deze regels en afspraken geven ons ook de mogelijkheid om een
gepaste sanctie te bepalen, de regels en afspraken zijn er immers voor elke leerling en ze
worden meermaals besproken. De pesters weten dus maar al te goed dat ze in de fout gaan.

Onze aanpak in BS Kiliaan

Elke leerkracht heeft met de kinderen in het begin van het schooljaar een kringgesprek over
pestgedrag. Ze bespreken samen wat pesten is, wat plagen is en wat ruzie maken is.

De meester of de juf laat duidelijk voelen dat zo'n gedrag op onze school niet thuishoort en dat
hij of zij het niet zal nalaten de nodige maatregelen te nemen.

In ditzelfde gesprek worden de Kiliaan-leefregels uitvoerig besproken.

Deze regels en afspraken worden na elke schoolvakantie nog eens opgefrist...

In dit gesprek maken we de kinderen duidelijk dat ze met hun problemen altijd bij de leerkracht
terecht kunnen. Hulp vragen aan een leerkracht is niet hetzelfde als klikken. Hier wordt ook gezegd
dat onze school 3 vertrouwensjuffen heeft waarbij ze altijd terecht kunnen met al hun vraagjes en
problemen. Ook wanneer ze droevig zijn, iets willen vertellen, ... kunnen ze bij deze juffen terecht.
Het gaat hier om volgende juffen : juf. Liesl, juf. Veronique en juf. Viv

Jaarlijks zal er bij de kinderen een screening omtrent een aantal schoolse zaken of een screening
rond welbevinden en betrokkenheid worden afgenomen. Deze lijst mogen kinderen dan persoonlijk
invullen. Leerkrachten kunnen op deze manier hulpvragen omtrent pesten of een ander probleem

achterhalen.

Alle kinderen zijn verantwoordelijk voor de sfeer van de groep. Dus iedereen draagt mee de verantwoordelijkheid om een pestprobleem aan te kaarten. Kinderen die dit liever anoniem doen kunnen dit door een briefje in de brievenbus

Op deze brievenbussen staat de slogan "Zit je met een ei ? Leg het bij mij !"

Het gebruik hiervan wordt toegelicht in het begin van het schooljaar.

Bij melding van pestgedrag proberen we eerst om dader en slachtoffer de kans te geven het zelf bij te praten. Ze worden verplicht om even met elkaar te praten in de zorgklas en nadien terug naar de leerkracht te komen. Als er een oplossing is, dan vraagt de leerkracht om handen te schudden en sorry te zeggen. Waarschijnlijk gaat het in zulke gevallen niet om echt pestgedrag, eerder om een banale ruzie. In de kleuterschool kan dit vaak opgelost worden door een handje te geven of een knuffel. Indien nodig zal de leerkracht dit gesprek sturen.

In de zorgklas gelden volgende afspraken:

Stap 1: Wij vertellen wat er gebeurde.

Ik roep niet. Ik blijf rustig.

Ik lieg niet om toch maar gelijk te krijgen.

Ik luister naar wat de andere vertelt.

Ik tel bij mezelf tot drie als ik voel dat ik boos word.

Ik vertel eerlijk wat er gebeurd is.

Stap 2: Hoe gaan we het voortaan beter doen.

Ik denk na hoe we nieuwe problemen kunnen voorkomen.

Ik vertel hoe ik het voortaan ga doen.

Ik sluit vriendschap.

Stap 3: We vertellen het aan de juf / meester

We gaan samen naar de leerkracht en vertellen :

of het gesprek gelukt is.

hoe we het probleem opgelost hebben.

Op het moment dat beide partijen er niet uitkomen, gaat de leerkracht een op- of verhelderingsgesprek aan en probeert nieuwe afspraken te maken.

De kinderen krijgen dus een kans om zonder straf terug een positieve relatie op te bouwen.

Voor kinderen vanaf het 4de leerjaar kan ook de no blame-methode uitgeprobeerd worden.

Deze methode wordt verder in dit plan toegelicht.

Bij herhaaldelijke ruzie/pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en treden de fases van bestraffing in werking. Zij / Hij oordeelt in eer en geweten of één of beide partijen een sanctie krijgen.

Bij pestgedrag wordt altijd de directie op de hoogte gebracht die op zijn beurt via een dienstnota alle leerkrachten op de hoogte brengt.

Directie en leerkracht oordelen wanneer de ouders van de betrokkenen uitgenodigd worden voor een gesprek. Dit gebeurt via een nota in de schoolagenda en/of telefonisch.

Na de mogelijke straf voor pestgedrag gaan we nog eens een kort gesprek aan met de dader en gaan na of hij / zij zich bewust is van zijn / haar daden. Hij / zij wordt verplicht zijn excuses aan te bieden aan de gepeste leerling. Dit kan ook via een excuusbrief die hij aan de leerkracht en de gepeste laat lezen.

We maken de pester ook duidelijk dat een verandering in zijn gedrag ook opgemerkt zal worden en eventueel beloond met een schouderklopje of een aanmoedigend woordje, tenminste als hij zich aan de regels houdt.

Indien we vinden dat de gepeste ook sociaal weerbaarder moet worden, dient ook met hem of haar een gesprek aangegaan te worden.

In moeilijk oplosbare situaties kan zowel voor dader als slachtoffer externe hulp ingeroepen worden (CLB) voor een sociale vaardigheidstraining.

In extreme gevallen kan een kind geschorst of verwijderd worden. (zie schoolreglement)

Adviezen / tips rond pestgedrag voor de leerlingen

Wat moet ik doen als ik pestgedrag zie of hoor?

Pestgedrag direct stoppen, de twee partijen uit elkaar halen.

Vragen stellen : Wat gebeurt hier? Waarom? Wie is erbij betrokken? Wat moet er gebeuren?

Kunnen wij het oplossen?

Rustig blijven: luisteren, bedaren, troosten, beschermen.

Duidelijk zeggen dat pesten niet kan.

Juf of meester verwittigen als je het niet zelf kan oplossen of als het heel erg is:

- de toezichter op de speelplaats
- je eigen juf/meester
- een briefje in de brievenbus (Zit je met een ei ? leg het bij mij !") van de school.
- nodig het gepeste kind uit om mee te spelen
- vraag een kringgesprek aan in de klas of via de praat-juffen van de school.

Tips voor kinderen die gepest worden:

Als je wordt gepest, denk je misschien dat het nooit zal ophouden. Je hebt geen schuld aan pesten, hoewel je dat misschien wel denkt. Maar je hebt misschien wel iets in je gedrag dat pesters aantrekt. Dit gedrag kan je veranderen. Niemand heeft het recht om aan je te komen. Niemand heeft het recht om je te pesten. Het is ook niet gemakkelijk om pesten te stoppen, maar het kan wel. Maar jij kunt dat niet in je eentje. Anderen moeten je daarbij helpen. Vertellen dat jij of anderen gekwetst, getript, geslagen of vernederd wordt/worden, is nooit klikken. Je hebt volwassenen nodig om het pesten te stoppen.

De juf/meester zal altijd jouw kant kiezen. Hier vind je een aantal tips op een rijtje.

Er zit vast een goed idee bij dat je kunt gebruiken:

Praat er met iemand over: ouders, juf/meester, juf/meester van vorig jaar, iemand die je aardig vindt, vriend(in).

Vertel alles tegen je knuffel, je poes, hond, cavia ..

Bel de kindertelefoon op het nummer 078 15 14 13 of kijk eens op www.awel.be

Schrijf alles in een dagboek.

Steek een briefje in de brievenbus van de klas.

Vraag de praatjuf om raad. Zij is ook een zorgjuf op onze school.

Maak de kinderen die pesten of die meedoen heel duidelijk dat het erg is, dat je het niet grappig vindt.

Soms gewoon negeren en ander gezelschap zoeken.

Probeer tijdens het kringgesprek je gevoelens te verwoorden.

Doe dingen die je aangenaam vindt: word lid van een jeugd-, toneel-, sportvereniging, teken-, muziekschool of volg een cursus zelfverdediging.

Probeer met andere klasgenootjes een goede band te krijgen.

Vraag een kringgesprek aan.

Tips voor kinderen die pesten:

Soms weten kinderen die pesten echt niet waarmee ze bezig zijn. Het begon misschien met een grap waar heel de klas mee lachen moest en daarna ging het nog een stapje verder. Je deed maar door. Misschien wil je ermee stoppen. Maar je weet niet goed hoe je dat juist doet. Heb je al gemerkt dat de kinderen waarmee je "grapjes uithaalt" het echt niet prettig vinden? Heb je al eens geluisterd naar wat ze zeiden? Hoewel je het misschien denkt, heb je er geen schuld aan, maar je bent wel volledig verantwoordelijk voor alles wat je doet. Ook de gepeste heeft er geen schuld aan, al denk jij misschien dat ze het uitlokken. Je hebt niet het recht om iemand anders te pesten. Je moet er dus mee stoppen.

Denk even na: Waarom pest ik?

- Wil je groter, sterker, baziger zijn dan de rest?
- Heb je angst omdat jij zelf gepest zou kunnen worden als je niet pest?
- Heeft men jou gepest en wil je dit nu terug doen?
- Vraagt men aan jou om met iemand wat uit te steken?
- Ben je ergens boos om, maar durf je dat niet te zeggen?
- Wat zou jou kwaad kunnen maken? Kun je daar niets aan verhelpen? Wat zou je kunnen doen?
- Ga naar een sportclub om je energie kwijt te kunnen.
- Doe dingen die je graag doet.
- Praat er met iemand over: ouders, juf/meester, juf/meester van vorig jaar, iemand die je aardig vindt, vriend(in).
- Lees een boek over pesten.
- Bel de kinder- en jeugdtelefoon op het nummer 078 15 14 13
- Weet dat elke conflictsituatie aanleiding is tot een gesprek.
- Elke peestsituatie moet hersteld worden.
- Materiële schade moet financieel vergoed worden.

Pestkoppen die zich niet kunnen houden aan de afspraken hebben hulp nodig om met zichzelf om te gaan.

Tips voor iedereen die wel eens meedoet:

Jullie zijn nog steeds de grootste groep. Voor jullie is het heel wat gemakkelijker om er iets aan te doen dan voor de pestkoppen en de zondebokken.

Doe een ander niet aan wat je zelf niet graag hebt dat ze jou zouden aandoen.

Als jullie niet meedoen, staat de pester alleen. Als die alleen staat en ziet dat er niemand meedoet, dan gaat "de lol" in pesten redelijk snel over.

Vertellen aan volwassenen dat andere kinderen gekwetst, getrapt, geslagen, vernederd worden, is niet klikken.

Denk eens na waarom je meedoet...

- Ben je bang om zelf gepest te worden?
- Hoop je zo meer vrienden te krijgen?
- Geloof je dat je echte vrienden krijgt door anderen te kwetsen?
- Praat er met iemand over: ouders, juf/meester, juf/meester van vorig jaar, iemand die je aardig vindt, vriend(in), ...
- Zeg duidelijk: Hou op, je kwetst hem/haar. Dit is echt niet grappig.
- Steek een briefje in de brievenbus van de klas.

Adviezen / tips aan de ouders van onze school

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Toch moet iedere partij waken over haar eigen grenzen. Het kan nooit de bedoeling zijn dat ouders op school (en ook niet aan de poort of op weg naar school of thuis) eigenhandig het probleem willen oplossen. Er moet overleg zijn met de leerkracht en/of directie.

Voor een pestgedrag op school blijft de inbreng van de ouders bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie en tot het ondersteunen van de aanpak van de school. Neem EERST contact op met de school alvorens in contact te treden met de ouders van de andere partij. De emotionele betrokkenheid bij uw eigen kind kan soms te groot zijn om een juist inzicht te krijgen.

Ouders maken thuis tijd om met hun kinderen over het probleem te praten en laten het kind duidelijk aanvoelen dat ze achter de aanpak van de school staan. Geloof samen met uw kind dat er gewerkt wordt aan het probleem.

Indien u erachter komt dat uw kind zijn probleem niet durft melden op de school, vragen wij u om uw kind in eerste instantie toch te stimuleren om naar de leerkracht toe te stappen. Pas als dit niet lukt, neemt u zelf contact op met de school.

Als pesten **niet** op school gebeurt, maar op straat of in een hobbyclub, probeert u contact op te nemen met de ouders van de andere partij om het probleem bespreekbaar te maken. Een school mag immers niet voor conflicten buiten haar eigen muren verantwoordelijk gesteld worden. Toch kan het geen kwaad om ook hiervan de school op de hoogte te brengen. Vaak breiden broeihaarden zich uit naar andere locaties.

Ouders geven zelf het goede voorbeeld hoe een conflict kan opgelost worden.

Moedig uw kind aan om voor zichzelf op te komen, maar ook voor anderen. Het melden van pestgedrag is niet gelijk aan klikken. Stimuleer je kind niet om het recht in eigen handen te nemen en zeker niet op een gewelddadige manier.

Je kan bijvoorbeeld de stapjes die wij in de zorgklas met de praatjuf hanteren samen overlopen.

Geloof niet steeds alles wat uw kind zegt, maar tracht door gerichte vraagstelling en het aanhoren van alle partijen een mening te vormen vooraleer u uw oordeel uitspreekt over uw zoon of dochter of andere leerlingen.

Indien uw kind op school reeds bestraft werd voor zijn daden, is het niet nodig om thuis nog een extra straf op te leggen. Wijs wel in een gesprek op de gevolgen van zijn of haar pestgedrag en laat duidelijk uw afkeuring blijken.

Reageer ook positief op elke gedragsverbetering, hoe bescheiden ook.

Nuttige tips om pesten bespreekbaar te maken of te voorkomen

In de bib vind je allerlei informatie omtrent pesten. □

Op het internet vind je ook veel tips:

www.pestten.net

www.omgaanmetpesten.nl

www.pestten.be

www.awel.be

Op school vind je allerlei informatie en tips. Vraag ernaar bij de leerkracht of praatjuf.

Met verdere vragen kan je steeds terecht bij het CLB.

Kinderen en jongeren kunnen met problemen en vragen ook gratis en anoniem terecht bij de Kinder- en Jongerentelefoon. Zij kunnen bellen, mailen, schrijven of chatten.

brievenbus@kjt.org

www.kjt.org

Postbus 50, 2800 Mechelen

GSM: 102

No-blame methode

Dit stappenplan gebruiken we vanaf het 4de leerjaar.
allereerst analyseren we de peestsituatie (doelwit, regelmatige vervelende gebeurtenissen, één of meerdere pesters, een aantal meelopers...)?

Stap 1: gesprek met het slachtoffer

De leerkracht houdt een gesprek over beleving en gevoelens met de gepeste en geeft uitleg over de methode. Hij legt vooral de nadruk op het niet-bestraffende en vraagt of de gepeste akkoord gaat met de aanpak. De leerkracht stelt samen met het doelwit een groep samen die het probleem gaat aanpakken en spreekt duidelijk af wat niet en wat wel mag gezegd worden in die groep.

Stap 2: groep wordt samengeroepen

De groep bestaat uit 6 à 8 personen en wordt vertegenwoordigd door:
de pester(s), eventuele meelopers, positief ingestelde kinderen, een praat-juf.
Het slachtoffer is niet aanwezig.
De leerkracht vraagt hen om samen een probleem op te lossen.

Stap 3: het gesprek en een plan opstellen

Het probleem wordt duidelijk geschetst door de leerkracht. Hij maakt de groep duidelijk dat we niet op zoek zijn naar schuldigen, maar wel naar oplossingen.
De gevoelens van het slachtoffer worden benadrukt.

Iedereen binnen de groep moet met concrete voorstellen op de proppen komen. Alle positieve voorstellen worden aanvaard. Ik-boodschappen zijn hier heel belangrijk!

"Ik ga proberen om..." / "Ik wil wel eens kijken of..."

Er wordt een afspraak gemaakt om elkaar na een week weer opnieuw te spreken.
De verantwoordelijkheid van de groep wordt nog eens extra benadrukt: de groep alleen kan het probleem oplossen.
Het wordt nu aan de kinderen overgelaten, maar de leerkracht blijft bereikbaar, net zoals voor het slachtoffer. Het gesprek wordt positief afgesloten.

Stap 4: individuele korte gesprekken met alle betrokkenen na één week

Kernvragen in dit gesprek zijn: Hoe is het nu? Is het gestopt? Ben je tevreden?...
Indien het slachtoffer nog niet tevreden is, kan de groep opnieuw samen geroepen worden.

Stap 5: bijkomende evaluatiemomenten

Dit is afhankelijk van de situatie of kan gebeuren op vraag van het slachtoffer of een lid van het groepje. Belangrijk is in ieder geval dat het slachtoffer nadien geregeld bevraagd wordt of de pesterijen al dan niet gestopt zijn.
Het kan ook zinvol zijn dat het slachtoffer zelf begeleid wordt.

Tot slot...

In onze school zullen we pestgedrag nooit tolereren. Het schoolteam kiest hier resoluut voor een nultolerantie.

Ons doel ? Een pestvrije school waar elke leerling elke dag weer met plezier naar toe komt ! Samen maken we er werk van !

Bijlagen : (ter ondersteuning van dit pestactieplan)

speelplaatsregels
refterregels
beleefdheidsregels en leefregels Slimmeke Slim (zowel kleuters en L1 als lagere west)
gespreksregels

Koen Martinet